

řízení nelze tuto otázku řešiti a nelze tudíž také posuzovati, zda by výpověď byla přípustna. Sporný soudce nemůže proto pronajímateli uložit, by dal svému nájemníkovi (podnájemníkovi) výpověď, neboť mohlo by se udáti, že by nesporný soud důvod pronajímatelem tvrzený neuznal za důležitý a tudíž svolení k výpovědi nedal. Byly by tu pak dva si navzájem odporující soudní výroky, jeden, že pronajímatel musí výpověď dáti, a druhý, že se výpověď nepřipouští. Právní řád by tím přišel sám se sebou do rozporu. Výklad zákonů, který by vedl k takovému rozporu, nemůže proto býti správný. Rozpor ten nelze odčiniti ani výkladem, že rozsudku bude vyhověno, když pronajímatel výpověď jen podá ať již z jakéhokoli — třeba i nezávažného — důvodu, a že na tom dále nezáleží, jaký osud ji pak stihne u soudu nesporného. Nedaloť by se srovnati s vážností výkonu spravedlnosti, by sporný soudce, ačkoli nesmí ani posuzovati, zda výpověď podnájemníka, již žalovaná strana jako nájemnice mu má dáti, je přípustna, žalovanou přece odsoudil, by výpověď podala jen na zdařbůh, a ji tím nutil, by bezdůvodným podáním jednak vyvolala soudní činnost a tím zbytečně zatěžovala vykonávání spravedlnosti, a jednak sebe sama vydávala v nebezpečí, že ji stihnou po případě i značné náklady bezvýsledného výpovědního řízení. Na osudu žaloby, o niž tu jde, by nic neměnilo, i kdyby skutečně zněla, jak jí má býti rozuměno podle vývodů dovolatelčiných, že totiž žalovaná má býti uznána povinnou podati u soudu jen návrh na soudní svolení k výpovědi z některého z důvodů uznaných zákonem na ochranu nájemníků. Ani tak by nepominulo nebezpečí, že by žalovaná byla odsouzena k podání, jehož důvody nesporný soud neuzná. Ale do podobného výkladu žalobní žádosti nelze se vůbec pouštět. Žalobní žádost musí podle § 226 c. ř. s. býti určitá, neboť její konečný návrh má rozhodující význam jak pro obsah rozsudku (§ 405 c. ř. s.) tak pro řízení exekuční (§ 7 a 54 ex. ř.). Požadavku tomu není vyhověno, když žalobní žádost zní tak neurčitě, že z ní nelze ještě ani seznati, zda výpovědi, k jejímuž podání žalovaná má býti odsouzena, je míněna výpověď soudní či mimosoudní, ústní či písemní aneb zda vůbec nejde o podání výpovědi, nýbrž o podání žádosti o její povolení. Rozsudek podle takové žaloby upravený byl by proto již pro svou neurčitost formálně nevykonatelný, i kdyby se stal pravoplatným. Názor dovolatelčin, že by bylo lze její vykonati zabavením nájemních práv žalované, je mylným již z toho důvodu, že by při výkonu rozsudku toho mohlo jíti jen o exekuci, by něco bylo vykonáno neb opominuto, podle III. oddílu (§§ 346—369) ex. ř. Oddíl ten však zabavení jako exekuční prostředek vůbec nezná. Zákonem je zabavení jako exekuční prostředek vyhrazeno toliko exekuci k vymáhání peněžitých pohledávek podle II. oddílu (§§ 87—345 ex. ř.), o niž tu nejde.

Čís. 6769.

**Bylo-li na nemovitost vloženo zástavní právo s doložkou »bez újmy fideikomisární substituce«, jest povoliti výmaz zástavního práva bez svolení zástavního věřitele, bylo-li dostatečně listinou prokázáno, že nastal případ substituce. Měla-li nemovitost převzít provdaná dcera,**

**jest spatřovati případ substituce v tom, že byla nemovitost postoupena dceři a jejímu manželu.**

(Rozh. ze dne 2. února 1927, R II 381/26.)

Na nemovitosti bylo vloženo zástavní právo »bez újmy fideikomisární substituce« (viz rozh. sb. n. s. čís. 5052). Žádost Josefa a Marie N-ových, jimž byla Anna R-ová zavazanou nemovitost postoupila, o výmaz zástavního práva s o u d p r v é s t o l i c e z a m í t l, r e k u r s n í s o u d výmaz povolil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

#### D ů v o d y:

Záznam zástavního práva pro rekurentčinu pohledávku byl povolen ve vložce 68 pozemkové knihy pro kat. obec L. dne 8. listopadu 1922 a vklad dne 23. března 1924, tedy oboje v době, kdy bylo již právo vlastnické Anny R-ové a to co do celé nemovitosti obmezeno fideikomisární substitucí ve prospěch jednoho z dětí z manželství Františka a Anny R-ových podle odevzdací listiny ze dne 31. prosince 1918, kteréžto obmezení bylo dne 8. května 1920 poznamenáno na listě B pod pol. 4 uvedené již vložky. Jaký význam a účinek má tato poznámka, bylo vyloženo již v rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 19. května 1925 č. j. R II 123/25 čís. sb. 5052.

Jde nyní jen o to, zda byl knihovní soud oprávněn povolití výmaz práva zástavního bez svolení, pokud se týče listinného prohlášení věřitelky. K otázce této jest přisvědčiti. Navrhovatelé Josef a Marie N-ovi předložili odstupní smlouvu ze dne 8. června 1926 a oddavkový list z téhož data, jimiž jest doloženo, že dovavadní knihovní vlastnice podsedku čís. 38 zapsaného ve vložce čís. 68 pozemkové knihy kat. obce L., Anna R-ová, postoupila zmíněnou usedlost své dceři Marii provdané N-ové a jejímu manželé Josefu N-ovi jako přejímatelům. Měl tedy knihovní soud dostatečný listinný podklad, že nastal případ substituce, zřízené odevzdací listinou ze dne 31. prosince 1918, která jest založena ve sbírce listin, tedy knihovnímu soudu rovněž přístupna. Poněvadž pak zatížení nemovitosti Anny R-ové v roce 1922, pokud se týče 1924 zástavním právem pro pohledávku stěžovatelčinu mohlo se státi jen bez újmy práv založených fideikomisární substitucí, zaniklo zástavní právo a stalo se bezpředmětným, jakmile přešly nemovitosti na Marii N-ovou a jejího manžela Josefa N-a a nebylo k jeho výmazu třeba prohlášení věřitelky. Výmaz zástavního práva nesleduje tu vlastně ani účel, by tím právo toto bylo zrušeno, nýbrž má jím býti upraven skutečný knihovní stav. Není na závadu, že Anna R-ová postoupila nemovitost současně také manželu své dcery Marie, neboť zřejmým účelem fideikomisární substituce bylo, by na podsedku manželů R-ových h o s p o d a ř i l o některé z jejich dětí. Měla-li tedy nemovitost převzítí p r o v d a n á dcera Marie, odpovídalo smyslu a účelu řečeného ustanovení a zvyklostem venkovského hospodaření, aby Marie N-ová hospodařila společně se svým mužem.